

[Helge von Rosen.]

sig selv, og hvad er det egentlig, der skulle undersøges sideløbende med domstolsbehandling og med aktielovskommissionens arbejde?

Forslagsstillernes bemærkninger og fremsættelsen gør mig i det hele taget lidt ængstelig. De har en ulykkessvanger tone over sig. Man skal være sig for at lave love baseret på et dramatisk enkelttilfælde. Da vi i sin tid lige efter Landmandsbank-sagen fik forslag om aktie- og banklov, varede det heldigvis 7 år, før vi fik selve lovene. Derfor blev de udmærkede og kunne være til nu, og man har kunnet bearbejde 1964-forslaget uden skadelig hast. Svenskerne er nok værre stillet med deres aktieselskabslov, som de lavede under indtryk af Kreugeraffæren. Som en af vore fremstående aktieretseksperter — efter hvad jeg har fået refereret — forleden dag sagde i et foredrag om konsekvenserne af Boss-sagen: der var for en del år siden en sag, hvis hovedperson blev kaldt gulvskrubbe-morderen. Sagen vides ikke at have affødt krav om nærmere undersøgelser af gulvskrubber som redskab og foranstaltninger for om muligt at hindre gentagelser. En tilsvarende tilbageholdenhed med at drage konklusioner af enkeltstående misbrug af aktieselskaber som redskab kan anbefales.

Nogle af hr. K. Axel Niensens fremsættelsesbemærkninger om bankerne og deres finansieringsselskaber forbløffer mig lidt. Hvorfor skulle en af hovedbankerne ikke gå sammen med et forsikringsselskab om et finansieringsselskab? Factoring indebærer jo ofte en egentlig overtagelse af kundearisiko, en meget positiv nydannelse efter udenlandsk mønster i det danske erhvervslivs interesse. Deraf følger behov for risikospredning efter genforsikringsmønsteret. Så er det naturligt at have et forsikringsselskab med, og hvad mærkværdigt er der i, hvis hovedbankerne hver for sig har et finansieringsselskab i stedet for at stille kunderne over for et fælles monopol? Prisen på pengene, som også omtales, kan enhver, der vil have belånt eller sikret sine kundefordringer, bede om tilbud på hos de enkelte finansieringsselskaber og tage det billigste. Det halve land ved, at renten er dyr, men at satsen, så vidt skønnes kan,

er baseret på bankrente plus et så moderat tillæg til dækning af den overtagne inkasso- og bogføringsservice, risikopræmie og fortjenestemargen, at det åbenbart kan betale sig for stadig flere erhvervsforetagender at slippe for egne tilsvarende omkostninger og risici, ganske som det er gået i udlandet med factoringmetodens udbredelse. Der er solgt mange danske møbler i Paris, London og New York med denne metodes hjælp. I øvrigt vil den pris, som Boss-folkene har betalt, utvivlsomt blive oplyst både ved retssagen og ved den beretning, boets kurator efter konkursloven skal afgive, det behøver vi ikke nogen undersøgelseskommission til, og Danmarks Statistik er i øvrigt på grundlag af hjemmelen fra 1966 i gang med at finde ud af, hvorledes de kan følge dette renteområde op på samme måde, som de gør med bankernes udlånsrente.

Vi vil måske kunne få noget afklaret til forslagsstillernes beroligelse under en udvalgsbehandling af forslaget, som det radikale venstre derfor ikke skal modsætte sig.

Brørup: I de bemærkninger, jeg skal fremkomme med vedrørende nærværende forslag, skal jeg ikke komme ind på de mere juridiske og økonomiske transaktioner, som Boss of Scandinavias ledelse har anvendt i deres profitbegær; det er en verden, jeg ikke har meget kendskab til. Det er forhåbentlig udtryk for en vågnende erkendelse, at sagen her bliver rejst i folketinget af den socialdemokratiske gruppe, som ikke, medens tid var, gennemførte love, som forhindrede, at noget sådant kunne ske.

Jeg har bemærket, at de tidligere ordførere stærkt har understreget, at vi ikke bør lade det stå generelt, at sådan er hele det danske erhvervsliv, og det tror jeg heller ikke er hensigten, men det har også været symptomatisk, at ingen af de tidligere ordførere sådan set har beskæftiget sig noget med alle de mange medarbejdere, det gik ud over.

Sagen Boss of Scandinavia er et skoleeksempel på, hvor ansvarsløst en ledelse kan handle uden tanke for det ansvar, de også har over for deres medarbejdere. De har næppe tænkt over disse menneskers